

Klein: - Jeg tilstaar, at jeg, da jeg rettede min Opfordring til den høitærede Justitsminister, gik ud fra, at han vilde stille sig velvillig overfor den; thi jeg har ikke mindste Grund til at tro, at den høitærede Minister skulde have offret de Anskuelser, som han var den varmeste og talentfuldste Talsmand for i de Aar, vi arbejdede sammen i Processkommissionen, og som han jo ogsaa fremfor Nogen har gjort sig til Talsmand for som Minister, ved at forelægge det paagjældende Lovforslag. Vel er den Reform, hvorom der er Tale, omfattende i en vis Forstand; den vil være saare indgribende, den vil faae saare stor Betydning, det kan siges, at det er en stor Reform, et stort Arbejde, der gjøres, og Fortjenesten og Takken vil staa i Forhold til Arbejdets Størrelse. Men i en anden Forstand tror jeg ikke, at Arbejdet er saa stort eller omfattende; jeg mener, at jeg tror ikke, det vil være forbundet med saa overmaade stor Vanskelighed eller kræve saa særdeles meget Arbejde at tilveiebringe et Lovforslag om denne store, omfattende Reform, og navnlig ikke for den høitærede Minister. Jeg kan ikke tro Andet, end at det Materiale, som forelaa i de ældre Processlovsforslag, endnu maa siges at være et særdeles godt Materiale, og at det Lovforslag, hvorom her er Tale, kunde bygges i alt Væsentligt paa dette som Grundlag. Der kan naturligvis være Spørgsmaal om at gjøre Ændringer i mange Enkeltheder, men hele Tanken, Grundlaget forekommer mig at kunne være det samme. Den Omstændighed, at man ikke bygger videre op med Kollegialretter, med Rævnninger o. s. v. synes mig ikke at faae nogen Betydning med Hensyn til dette første Spørgsmaal om Forundersøgelsen, om Udskillelse af Dommemyndigheden fra Politimyndigheden. Det har ogsaa vist sig, at man har kunnet gennemføre Tanken i en Jurisdiktion, nemlig den, som det Lovforslag omhandler, hvormed vi bestjæftigede os for et Dieblis siden. Selvfølgelig bliver der Tale om at anstille forskjellige Undersøgelser, naar der spørges om en Omlægning af forskellige Jurisdiktioner, men dertil havde man ogsaa Materiale i 1879, og der kan næppe være Stet saa store Forandringer, at det skulde være nødvendigt at tilveiebringe et helt nyt Materiale i saa Henseende. Jeg troede derfor, at den høitærede Minister, som jeg er overbevist om ingenlunde har svigtet sin gamle Kjærlighed til denne Sag, vilde stille sig velvillig overfor min Opfordring, og jeg tillader mig nu ogsaa at fortolke hans Udtalelser saaledes, at han i

Grunden erklærede sig enig med mig i Tanken, men stillede sig tvivlende overfor, hvorvidt Forholdene tillod ham at føre Sagen igennem i den nærmeste Fremtid, og at han tillige havde nogen Frygt for, hvorledes Thinget eller Rigsdagen vilde stille sig lige overfor et saadant Forslag. Der forekommer nu ikke mig at ville være tabt saa overmaade meget ved at gjøre et Forsøg og komme med et Lovforslag her i Thinget; thi — skjøndt jeg ikke kan tale, hverken paa et Flertals eller paa et Mindretals Begne — antager jeg dog, at jeg tør sige, at den høitærede Minister kan være forvisset om, at et saadant Forslag vilde blive modtaget med Velvillie. Søvrigt var det vel ogsaa muligt paa en anden Maade at komme til Kundskab om det Sindelag, Thinget nærer lige overfor den omtalte Reform. Det kunde jo ske derved, at et saadant Lovforslag indbragtes ved privat Initiativ, men jeg skal gjentage, at det forekommer mig at ville være heldigere for Sagen, om den høitærede Minister vilde tage den i sin Haand, end om det overlades til det private Initiativ. Ganste vist, dersom det private Initiativ benyttedes, vilde man jo ikke derved være udelukket fra, at den høitærede Minister kunde tage sig af Sagen paa et senere Stadium, men i saa Fald maatte jo de enkelte Medlemmers Arbejde væsentlig siges at være spildt. Jeg forudsætter som sagt, at det ærede Thing i hvert Fald vil lade sig denne Sag være magtpaaliggende. Jeg tror ganste oprigtigt, at dersom der skal komme noget Udbytte ud af det Lovforslag, hvorom der er Tale i dette Dieblis, naar det henvises til et Udvalg, skal man gaa den Vej, ikke at tænke paa at behandle dette Lovforslag som Helhed eller føre det igennem mere eller mindre i den Skikkelse, hvori det er blevet forelagt, men tage Anledning af dette Forslag til at foreslaa Reformen paa enkelte Punkter.

Solch: Dette Sidste, som det ærede Medlem antydede, forekommer ogsaa mig at maatte være Veien at gaa. Thi den store Retsreform har jo været forelagt her gjentagne Gange, og ihvorvel den Debat, den fremkaldte første Gang, tog lang Tid, kan den dog kun siges at have vundet overordentlig ringe Interesse her i Salen, saa at man vel kan gaa ud fra, at det er umuligt for Tiden at gennemføre nogen saadan større Reform. Endelig synes jo ogsaa Alle at være enige i, at det Lovforslag, her foreligger, bør ikke være Grundlaget for en virkelig Retsreform; det er dels nyt, dels gammelt, som næppe vil kunne føre til Noget. Der var jo saa vel Anledning til